

Raspodjela dvije nezavisne Poissonove varijable

Dvije Poissonove slučajne varijable:

$$X \sim Po(m) \text{ i } Y \sim Po(n).$$

Tvrdnja: Slučajna varijabla $Z=X+Y$ je također Poissonova

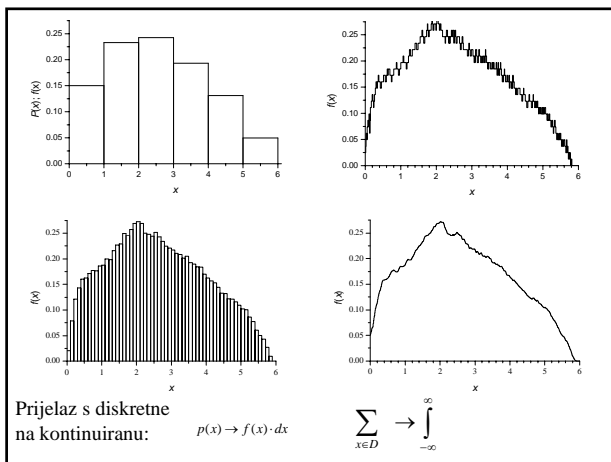
$$Z \sim Po(m+n).$$

Kontinuirana raspodjela vjerojatnosti

Def:

Slučajna varijabla X je **kontinuirana** ako skup njezinih mogućih vrijednosti čini cijeli interval brojeva, t.j. ako je za neke A i B ($A < B$), svaki $x \in [A, B]$ moguć.

duljina, masa, vrijeme

Funkcija gustoće vjerojatnosti

Def: Neka je X kontinuirana slučajna varijabla. **Raspodjela vjerojatnosti** ili **funkcija gustoće vjerojatnosti** varijable X je funkcija $f(x)$ takva da za bilo koja dva broja $a \leq b$ vrijedi

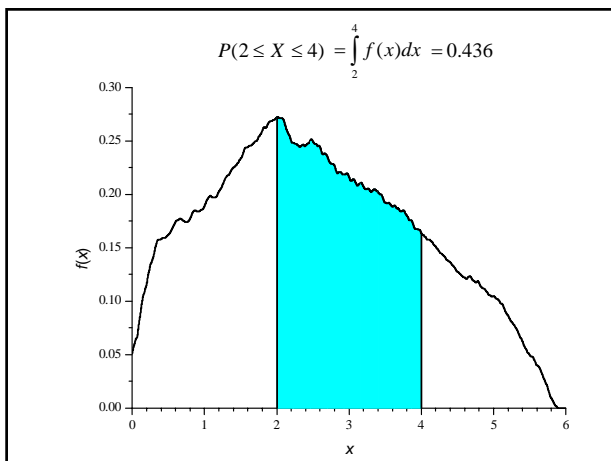
$$P(a \leq X \leq b) = \int_a^b f(x) dx .$$

Riječima: Vjerojatnost da vrijednost varijable X bude u intervalu $[a, b]$ dana je površinom ispod funkcije gustoće vjerojatnosti u tom intervalu.

Uvjeti:

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = 1$$

$$f(x) \geq 0 \quad , \quad \forall x$$

Funkcija raspodjele

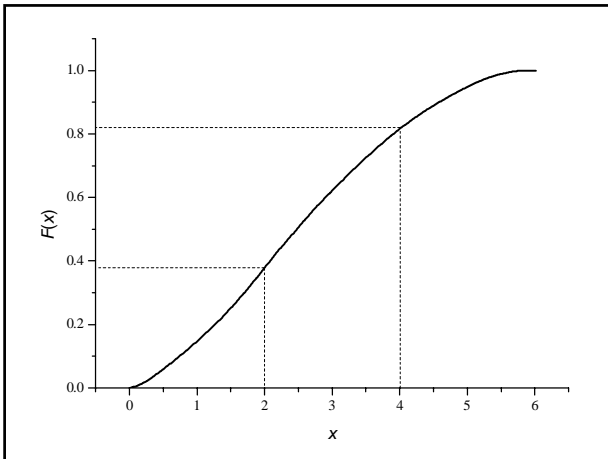
Def: **Funkcija raspodjele** $F(x)$ za kontinuiranu slučajnu varijablu X definirana je:

$$F(x) = P(X \leq x) = \int_{-\infty}^x f(y) dy .$$

$$P(a \leq X \leq b) = F(b) - F(a)$$

Ako poznajemo $F(x)$, onda lako određujemo:

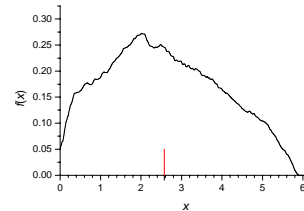
$$f(x) = \frac{dF(x)}{dx}$$

Očekivanje kontinuirane slučajne varijable

Def: Ako je X kontinuirana slučajna varijabla i $f(x)$ njezina funkcija gustoće vjerojatnosti, onda je njezino **očekivanje**

$$\mu_X = E(X) = \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot f(x) dx$$

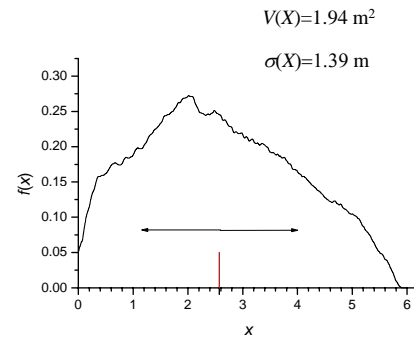
Varijanca kontinuirane slučajne varijable

Def: Ako je X kontinuirana slučajna varijabla, $f(x)$ njezina funkcija gustoće vjerojatnosti, a μ njezino očekivanje, onda je njezina **varijanca** dana relacijom

$$V(X) = \sigma_X^2 = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu)^2 \cdot f(x) dx = E((X - \mu)^2)$$

Standardna devijacija je $\sigma_X = \sqrt{V(X)}$

$$V(X) = E(X^2) - (E(X))^2$$

Očekivanje funkcije kontinuirane slučajne varijable

Def: Ako je X kontinuirana slučajna varijabla i $f(x)$ njezina funkcija gustoće vjerojatnosti, a $h(X)$ bilo koja funkcija od X , onda je

$$E(h(X)) = \mu_{h(X)} = \int_{-\infty}^{\infty} h(x) f(x) dx$$

Za linearnu funkciju $h(X) = aX + b$ vrijedi

$$E(aX + b) = aE(X) + b$$

Varijanca funkcije:

$$V(h(X)) = E[(h(X) - \mu_{h(X)})^2] = E(h^2(X)) - (E(h(X)))^2$$

Linearna funkcija: $V(aX + b) = a^2 V(X)$

Momenti:

$$m_r = \int_{-\infty}^{\infty} x^r f(x) dx \quad M_r = \int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu)^r f(x) dx$$

Normalna (Gaussova) raspodjela

Premda postoje mnoge druge raspodjele, normalna raspodjela objašnjava najveći broj statističkih opažanja.

Dva primjera:

- Raspodjela visina odraslih ljudi
- Rezultati mjerenja fizikalnih veličina

Raspodjela pogrešaka mjerenja:

- mnoštvo sitnih pogrešaka utječe na rezultat.
- Svaka pogreška= čavlić u Galtonovoj dasci
- konačna pogreška = zbroj svih tih utjecaja

Ako sitnih pogrešaka ima jako mnogo, Gaussova krivulja dobro opisuje raspodjelu.

